

Протокол
засідання багатосторонньої групи з імплементації Ініціативи
щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (БГ ІПВГ)

Міненерго, Онлайн платформа zoom
12.00-15.00

14 грудня 2020 року

Порядок денний:

1. Вступне слово (Ольга Буславець, в.о. Міністра енергетики України).
2. Вибори заступника Голови БГ ІПВГ (Вікторія Гнатовська, в.о. Генерального директора Директорату з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики, модерація – Олеся Нехорошко).
3. Вибори секретаря БГ ІПВГ (Олеся Нехорошко, Голова Національного секретаріату ІПВГ в Україні).
4. Схвалення Технічного завдання на перший етап MVP онлайн платформи ІПВГ (Світлана Мізіна, радниця ІПВГ в GIZ).
5. Презентація дослідження щодо екологічної компоненти Звіту ІПВГ (Наталія Андрусевич, голова Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля»).
6. Проекти Звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки (Андрій Кітура, ТОВ «Ернст енд Янг», обговорення)
7. Інші питання.

Присутні: члени багатосторонньої групи ІПВГ від громадських організацій – 4, від центральних органів виконавчої влади – 3, від компаній – 3.

Список учасників засідання додається.

1. Вступне слово

Пані Ольга Буславець привітала усіх колег на першому засіданні оновленої Багатосторонньої групи ІПВГ, утвореної відповідно вимог Закону України «Про забезпечення прозорості видобувних галузей».

Відповідно до Положення про багатосторонню групу ІПВГ, затвердженого наказом Міненерго від 08.09.2020 № 580 та за результатами проведених 01 і 02 грудня 2020 р. зборів, Міненерго своїм наказом затвердило склад багатосторонньої групи ІПВГ за участі представників Міндовкілля, ДПС, Держгеонадра, а також представників від видобувних компаній: ТОВ «Велта», НАК «Нафтогаз України», АТ «Укргазвидобування», АТ «Укрнафта» і представників від громадських організацій: «Діксі груп», «Агенції розвитку та співробітництва», «Нова енергія», Міжнародного фонду «Відродження».

Протягом 2020 року Міністерство спільно із зацікавленими сторонами - громадськими організаціями, компаніями, консультантами GIZ, активно працювало над вирішенням проблемних питань стосовно впровадження ІПВГ в Україні, зокрема:

- ✓ створено багатосторонню групу ІПВГ;
- ✓ затверджено форми звітування суб'єктів розкриття інформації, на основі яких готуються звіти ІПВГ;
- ✓ обрано незалежного адміністратора, який сьогодні нам презентує проекти звітів ІПВГ за 2018 і 2019 роки;

- ✓ проведено зустрічі усіх зацікавлених сторін з Міжнародним Секретаріатом ІПВГ в рамках процесу валідації (оцінки) прогресу України у впровадженні ІПВГ в Україні;
- ✓ за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) розроблено онлайн-платформу, підготовлено Технічне завдання, затвердження якого необхідно для прийняття на баланс Міністерства;
- ✓ підготовлено спільно з народними депутатами і громадськими організаціями проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» (реєстраційний номер 3790 від 03.07.2020), який імплементує положення оновленого Стандарту ІПВГ 2019 року.

Ольга Буславець висловила сподівання, що оновлена багатостороння група, буде активно і успішно працювати над досягненням наших спільних цілей щодо забезпечення прозорості видобувних галузей, ефективного використання корисних копалин на благо суспільства і економічного розвитку.

Ольга Буславець представила основні питання, котрі будуть розглянуті сьогодні на засіданні:

1) Схвалення технічного завдання на онлайн-платформу ІПВГ

Онлайн-платформа розроблена за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ). Наразі узгоджено Технічне завдання для роботи цієї системи, яке пропонується затвердити на цьому засіданні.

Затвердження Багатосторонньою групою ІПВГ Технічного завдання дозволить Міністерству здійснити відповідні заходи для прийняття онлайн платформи ІПВГ на баланс.

Впровадження електронного звітування є дуже важливим, оскільки це суттєво спрощує процес звітування компаній та доступу громадськості до інформації щодо діяльності компаній у видобувних галузях та платежів, що отримує Уряд від їх діяльності.

2) Розгляд проектів Звіту ІПВГ за 2018 рік та Звіту ІПВГ за 2019 рік, підготовлених незалежним адміністратором ТОВ «Ернст енд Янг аудиторські послуги».

Необхідно зазначити, що не дивлячись на складні умови у цьому році, в яких відбувалась підготовка звітів ІПВГ 2018 і 2019 роки, сьогодні незалежний адміністратор за результатами аналізу отриманої інформації презентує проекти зазначених звітів.

Міністерство, розуміючи ситуацію, що склалася та великий обсяг інформації, що підлягає аналізу і звірці, підготувало звернення до Міжнародного Секретаріату ІПВГ із запитом на продовження термінів публікації Звіту ІПВГ за 2018 рік, який готується за кошти Світового банку. Це дозволить незалежному адміністратору сконцентруватись на роботі з підготовки звіту ІПВГ 2019, який готується за кошти Державного бюджету і має бути підготовлений до кінця 2020 року.

Ольга Буславець побажала членам багатосторонньої групи та усім учасникам засідання плідної дискусії, прийняття виважених рішень та успішної командної роботи усіх зацікавлених сторін.

2. Вибори заступника Голови БГ ІПВГ

Пані Вікторія Гнатовська привітала усіх на засіданні Багатосторонньої групи щодо імплементації Ініціативи прозорості видобувних галузей в Україні (далі – БГ ІПВГ). Міністерство дуже раде запустити офіційну роботу оновленого складу групи. Наразі важливими є вибір заступника Голови багатосторонньої групи та секретаря групи.

Згідно з Положенням про БГ ІПВГ:

Заступник голови Багатосторонньої групи обирається з числа її членів, що входять до групи заінтересованих осіб від суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, або до групи заінтересованих осіб від громадських об'єднань на першому засіданні групи відповідним рішенням Багатосторонньої групи.

Секретар Багатосторонньої групи обирається з числа її членів, що входять до групи заінтересованих осіб від суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, або до групи заінтересованих осіб від громадських об'єднань на першому засіданні Багатосторонньої групи.

Міністерство та Національний секретаріат будуть повністю підтримувати заступника голови Багатосторонньої групи і секретаря у їх роботі.

Відповідно до отриманих пропозицій, участь в роботі багатосторонньої групи ІПВГ братимуть спостерігачі: Юлія Боржемська (ТОВ «ДТЕК Нафтогаз»), Світлана Мізіна (GIZ), Оксана Оринчак (Національна асоціація добувної промисловості).

Членам БГ ІПВГ було запропоновано подати кандидатури на позицію заступника Голови БГ ІПВГ.

Орловський Олексій висунув кандидатуру Олени Павленко на посаду заступника Голови БГ ІПВГ. Пан Олексій відзначив досвід і досягнення Олени у впровадженні ІПВГ в Україні, а також успішну діяльність на позиції заступника голови у попередньому БГЗО, що є дуже важливим для даної позиції.

Пані Ольга Буславець підтримала кандидатуру Олени Павленко.

На голосування винесено призначення Олени Павленко, президента ГО «Діксі Груп», на посаду заступника голови БГ ІПВГ.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одногосно.

3. Вибори секретаря БГ ІПВГ

Пан Роман Ільтьо запропонував кандидатуру пана Петра Максимчука по посаду секретаря БГ ІПВГ. Пан Петро Максимчук відмовився через можливі структурні зміни у НАК «Нафтогаз» і можливою заміною представника компанії у БГ ІПВГ. Пані Вікторія Гнатовська запропонувала кандидатуру Олексія Орловського на посаду секретаря. Олексій Орловський висловив занепокоєння щодо можливого конфлікту інтересів, у зв'язку з тим, що він є членом Правління ІПВГ. Представники БГ ІПВГ висловили побажання, щоб секретар БГ ІПВГ був від представників компаній, так як заступником Голови БГ ІПВГ стала представниця від громадянського суспільства.

Петро Максимчук запропонував кандидатуру Кушіля Володимира, АТ «Укргазвидобування», на посаду секретаря БГ ІПВГ.

На голосування БГ ІПВГ винесено призначення Володимира Кушіля, АТ «Укргазвидобування», на посаду секретаря БГ ІПВГ.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одноголосно.

4. Схвалення Технічного завдання на перший етап MVP онлайн платформи ІПВГ

Вікторія Гнатовська висловила подяку Німецькому товариству міжнародного співробітництва (GIZ) за перший етап розробки онлайн платформи ІПВГ. Автоматизація процесу збору даних від видобувних компаній та державних органів є великим кроком вперед для розвитку Ініціативи в Україні. Завдяки платформі ІПВГ громадськість матиме доступ до своєчасних та зручних у користуванні даних видобувних галузей.

Світлана Мізіна, радниця ІПВГ у GIZ, розповіла членам БГ ІПВГ про всі етапи розробки даної платформи, в тому числі і про її тестування з видобувними компаніями. Також Світлана повідомила членам БГ ІПВГ, що незабаром розпочнеться серія тренінгів для компаній та державних органів по користуванню даним програмним продуктом.

На голосування БГ ІПВГ винесено питання схвалення Технічного завдання на перший етап MVP онлайн платформи ІПВГ.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одноголосно.

5. Презентація дослідження щодо екологічної компоненти Звіту ІПВГ

Наталія Андрусевич презентувала дослідження щодо екологічного компоненту Звіту ІПВГ, підготовленого Ресурсно-аналітичним центром «Суспільство і довкілля» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Підставами для розширення екологічного компоненту у Звіті ІПВГ є:

- ✓ новий стандарт ІПВГ 2019 року;
- ✓ Стандарт ІПВГ оновлено двома категоріями інформації з екологічних питань: інформацією про екологічні витрати та інформацією про вплив на довкілля;
- ✓ Оскільки стандарт не встановлює конкретизованих вимог до держав-учасниць ІПВГ щодо розкриття інформації з екологічних питань, тому держави самі визначають детальні умови відображення такої інформації.

Наталія озвучила рекомендації щодо процесу і змісту інформації з екологічних питань:

- ✓ Розкриття інформації з екологічних питань є важливим з огляду на актуальність питань охорони довкілля та зміни клімату та впливу видобувної галузі на довкілля.
- ✓ Необхідно забезпечити належний діалог усіх зацікавлених сторін та врахування їх думки на усіх етапах прийняття рішення.
- ✓ Розширення об'єму та змісту включення інформації з екологічних питань до звітів ІПВГ має відбуватись у декілька етапів.
- ✓ Для належного розкриття інформації з екологічних питань необхідна міжвідомча співпраця.

Наталія Андрусевич озвучила наступні пропозиції щодо змісту звіту ІПВГ в екологічній частині:

1. Описова інформація про останні реформи у сфері довкілля та управління природними ресурсами, які мають безпосередній вплив на роботу видобувних компаній та їх вплив на довкілля, а також інституційні реформи, які стосуються перелічених питань.
2. Узагальнені дані по видобувній галузі щодо сплати екологічного податку, викидів парникових газів, утворення та утилізації відходів, викидів в атмосферне повітря, використання води.
3. Дані щодо кожної компанії (які, подаються такими компаніями та верифікуються):
 - Сума сплаченого екологічного податку, включаючи визначення окремо суми платежів за викиди двоокису вуглецю;
 - Викиди парникових газів;
 - Дані щодо утворення та утилізації відходів (утворено відходів протягом року, утилізовано відходів, видалено відходів, передано на сторону відходів);
 - Дані про викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (без урахування парникових газів);
 - Дані про використання води (фактично використано води за рік);
 - Екологічні профайли компаній (фінансування екологічних заходів, екологічна політика компанії, соціальні екологічні проекти, тощо).

Членам БГ ІПВГ було запропоновано до кінця 2020 року надсилати коментарі до дослідження Наталії Андрусевич.

6. Презентація проектів Звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки

Представник Незалежного адміністратора компанії ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги», Андрій Кітура, презентував проекти Звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки.

А. Кітура зазначив, що в контекстній частині обох Звітів ІПВГ розкрито наступні галузі – нафта, газ, вугілля, руди заліза, титану і марганцю, глини вогнетривкі та тугоплавкі, пісок кварцовий та каміння будівельне (щебінь), а також транспортування нафти і природного газу. По кожній корисній копалині наведена інформація про роль та характер відповідальності держави, запаси корисних копалин в розрізі геологічних та адміністративних регіонів, обсяги видобування та ін.

А. Кітура відзначив, що багато компаній відносно швидко надали інформацію, а саме станом на 14.12.2020 року 45 компаній надіслали відповіді на анкети: 19 компаній – нафта і природний газ (в т. ч. транспортування), 13 компаній – кам'яне вугілля, 13 компаній – руди заліза. Надходження 45 компаній становлять 90,19% всіх надходжень за матеріальними видами платежів від всіх підзвітних компаній.

До обговорення та голосування БГЗО було винесено наступні питання:

- *Встановити поріг матеріальності для потоків доходів в розмірі 2% від сумарних надходжень*

В процесі обговорення Незалежний адміністратор запевнив членів БГ ІПВГ, що ухвалення даного рішення не змінить перелік матеріальних компаній та платежів, затверджених на попередньому засіданні БГЗО, що відбулось 20 листопада 2020 року.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одногосно.

- *Поріг матеріальності для операцій з ДП та транспортування у розмірі 1 млн грн*

На початку обговорення Незалежний адміністратор запропонував членам БГ ІПВГ встановити поріг матеріальності для операцій з ДП та транспортування у розмірі 10 млн грн. В процесі обговорення та співставлення даного порогу матеріальності в грошовому вимірі з обсягами транспортування природного газу, члени БГ ІПВГ вирішили понизити поріг матеріальності з 10 млн м³ грн до 1 млн грн. Даний поріг приблизно відповідає транспортуванню 900 тис природного газу, або ж видобутку з однієї крупної свердловини за рік.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» -9, Віталій Филенко – утримався .

- *Інформація щодо видобувної діяльності на непідконтрольних Україні територіях є недоступною в рамках підготовки Звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки*

Незалежний адміністратор запропонував членам БГ ІПВГ обговорити питання щодо доступності інформації по діяльності видобувних підприємств на непідконтрольних Україні територіях.

Україна має схвалене рішення Правління ІПВГ щодо адаптованої імплементації Стандарту ІПВГ в частині дозволу не розкривати дані по компаніях, котрі здійснюють свою діяльність на території ООС. В той же час БГ ІПВГ має продемонструвати свої зусилля щодо отримання таких даних.

Пан Роман Сарамага зазначив, що частина підприємств, котрі працюють на території ООС, подають «нульову» звітність до Держгеонадра, чим демонструють своє бажання повернутись у склад України, коли дана територія стане підконтрольною.

Филенко Віталій запропонував додати у Звіти ІПВГ за 2018 та 2019 роки посилання на те, що дана інформація не містить даних по підприємствах, що здійснюють свою діяльність на території ООС, в розділах, де це є релевантним.

Члени БГ ІПВГ запропонували включати у майбутні Звіти ІПВГ список підприємств, які продовжують подавати звітність в Держгеонадра щодо активів, які географічно знаходяться на непідконтрольних територіях .

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одногосно.

- *Інформація щодо запасів та обсягів видобування руд титану*

Незалежний адміністратор запропонував БГ ІПВГ визначитись з позицією щодо публікації інформації про запаси та обсягу видобутку руд титанів.

Наразі дані щодо видобутку титану та інших рідкоземельних металів в Україні є закритими згідно рішення Служби безпеки України, хоча такі дані публікуються Державною геологічною службою США.

Роман Сарамага зазначив важливість розкриття даної інформації та якісного маркетингу видобувної галузі України для залучення іноземних інвесторів.

Олена Павленко наголосила на тому, що позиція схвалена на засіданні БГ ІПВГ є сумісною позицією усіх організацій, що входять у групу.

Члени БГ ІПВГ домовились перенести обговорення даного питання на наступне засідання, для того щоб обговорити можливі кроки по розкриттю такої інформації.

- *Старательська та дрібномасштабна розробка корисних копалин є нематеріальною в контексті підготовки звітів ІПВГ за 2018 та 2019 роки*

Незалежний адміністратор запропонував членам БГ ІПВГ обговорити проблематику старательської та дрібномасштабної розробки корисних копалин в Україні в рамках відображення її у Звітах ІПВГ за 2018 та 2019 роки та на майбутнє.

Члени БГ ІПВГ підтримали рішення, що для зазначених вище років, старательська діяльність та дрібномасштабний видобуток є не матеріальними для України.

На майбутнє члени БГ ІПВГ висловили бажання заглибитись в проблематику даного питання і розробити дорожню карту та дослідити юридичну недосконалість законодавства, щоб рухатись у напрямі зменшення такої діяльності в Україні.

Також члени БГ ІПВГ попросили включити цей пункт у Робочий план ІПВГ на 2021 рік.

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одногolosно.

- Схвалення проекту Звіту ІПВГ за 2018 рік та проекту Звіту ІПВГ за 2019 рік

Члени БГ ІПВГ проголосували «за» одногolosно.

РІШЕННЯ

1. За результатами голосування члени БГ ІПВГ обрали Олену Павленко заступником голови БГ ІПВГ і Володимира Кушіля секретарем БГ ІПВГ.

2. Членам БГ ІПВГ надати Наталії Андрусевич до кінця 2020 року коментарі до презентації «Дослідження щодо екологічного компоненту Звіту ІПВГ» (nataliya.andrusevych@rac.org.ua).

3. Члени БГ ІПВГ схвалили Технічне завдання на онлайн платформу ІПВГ (перший етап MVP).

4. Члени БГ ІПВГ схвалили проекти звітів ІПВГ за 2018 і 2019 р.р. і затвердили наступні положення для врахування при підготовці звітів:

поріг матеріальності для потоків доходів в розмірі 2% від сумарних надходжень;

поріг матеріальності для операцій з ДП та транспортування у розмірі 1 млн грн;

старательська діяльність та дрібномасштабний видобуток є не матеріальною для України.

5. Передбачити у Робочому плані ІПВГ на 2021 рік проведення дослідження щодо дрібномасштабної розробки корисних копалин.

6. На наступних засіданнях БГ ІПВГ обговорити можливі кроки по розкриттю інформації щодо запасів та обсягів видобування руд титану.

В. о. Міністра енергетики України

Ольга БУСЛАВЕЦЬ

Список

учасників засідання Багатосторонньої групи ІПВГ

14 грудня 2020 року

Міненерго

онлайн-платформа Zoom 12.00-15.00

1. Ольга БУСЛАВЕЦЬ – в.о. Міністра енергетики України
2. Вікторія ГНАТОВСЬКА – в.о. генерального директора Директорату з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Міненерго
3. Лариса МИКИТКО – державний експерт Директорату з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики Міненерго
4. Олеся НЕХОРОШКО – голова Національного Секретаріату ІПВГ в Україні
5. Роман САРАМАГА – заступник Голови Державної служба геології та надр України, член БГ ІПВГ
6. Олексій ГЛАДКИЙ – заступник директора Департаменту – начальника відділу з питань надрокористування Міндовкілля, член БГ ІПВГ
7. Роман ІЛЬТЮ – виконавчий Віце-Президент з соціального та екологічного розвитку ПАТ «Укрнафта», член БГ ІПВГ
8. Петро МАКСИМЧУК – заступник голови Секретаріату НТР з питань надрокористування АТ «НАК «Нафтогаз України», член БГ ІПВГ
9. Андрій БРОДСЬКИЙ – генеральний директор ТОВ ВКФ «Велта», член БГ ІПВГ
10. Олена ПАВЛЕНКО – президент ГО «ДІКСІ ГРУП», член БГ ІПВГ
11. Олексій ОРЛОВСЬКИЙ – директор Програми «Демократична практика» Міжнародного Фонду «Відродження», член БГ ІПВГ
12. Ольга ХАУЛЯК – Голова ГО «Агенція розвитку та співробітництва», член БГ ІПВГ
13. Віталій ФИЛЕНКО – голова Ради ГО «Нова енергія», член БГ ІПВГ

14. Юлія БОРЖЕМСЬКА – ПрАТ «Нафтогазвидобування», спостерігач
15. Світлан МІЗІНА – Радник проекту Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ), спостерігач
16. Оксана ОРИНЧАК – Виконавчий директор Національної асоціації добувної промисловості(НАДПУ), спостерігач
17. Мар'ян ГЕРУЛА – консультант Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ)
18. Наталія АНДРУСЕВИЧ – Голова правління РАЦ «Суспільство і довкілля»
19. Ольга ПОЛУНІНА – ГО «ДІКСІ Груп»
20. Андрій КІТУРА – ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»
21. Ірина КАЛИТА – ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»
22. Ірина ПРИЛІПКО – ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»